

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1

ד.כ.

המערער

ע"י ב"כ עו"ד יורם ביתן
נגד

צ.כ.

המשיבה

ע"י ב"כ עו"ד דן מלכיאלי

2

פסק דין

3

4

השופטת ש. דברת, ס. נשיא:

5

1. ערעור על פסק דינו המשלים של בית המשפט לענייני משפחה בבאר שבע בתמ"ש 18780-09,

6

שניתן על ידי כב' השופטת גאולה לוין ביום 16.10.15 בו נקבע אופן חלוקת הזכויות הפנסיוניות

7

של הצדדים.

8

9

2. המערער והמשיבה נשאו ביום 9.2.90 והתגרשו בתחילת שנת 2011. המשיבה, ילידת 1962,

10 עובדת בתחום החינוך והמערער, יליד 1961, הינו מהנדס כימיה במקצועו ועובד ב"תרכובות

11 ברום" משנת 1985. לזכות המשיבה נצברו זכויות בקרן הפנסיה 'מקפת חדשה' ובקרן הפנסיה

12 'מבטחים מנורה החדש'. לזכות המערער נצברו זכויות בקרן הפנסיה 'מקפת הותיקה' וכן

13 זכויות בביטוח מנהלים מסוג 'מיטב מנהלים'.

14

15

3. במסגרת ההליכים המשפטיים בין הצדדים, מונה מומחה מטעם בית המשפט, פרופ' רמי

16 יוסף, אשר ערך חוות דעת אקטוארית ביחס לזכויות הכלכליות של הצדדים אשר נצברו מיום

17 נישואיהם ועד ליום 31.12.09. בחוות דעתו התייחס המומחה לשתי חלופות ביחס לזכויות

18 הפנסיה - חלופה אחת בה יערך היוון זכויות, והמערער ישלם למשיבה סכום חד פעמי בגין

19 זכויות הפנסיה וחלופה שניה, עם הגיע המערער לגיל פרישה יעביר לידי המשיבה מחצית

20 מסכום הפנסיה החודשית, כפי שתעשה גם המשיבה.

21 בפסק דינו מיום 5.11.12, קבע בית המשפט קמא, בין היתר, כי במסגרת איזון המשאבים,

22 זכאי כל אחד מהצדדים למחצית משווי הזכויות שנצברו מיום הנישואין ועד ליום 31.12.09,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 בהתאם לחוות דעת המומחה, ובאין הסכמה אחרת בין הצדדים - יערך איזון המשאבים
2 במועד גמילת הזכויות.
- 3 על פסק דין זה הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי (עמ"ש 1606-01-13). בדיון ביום 24.4.13
4 ניתן תוקף של פסק דין להסכמת הצדדים:
- 5 **"מוסכם בינינו כי הערעור ידחה בכל הסוגיות למעט בנושא של קביעת המנגנון לחישוב**
6 **חלקה של המערערת בפנסיה של המשיב ובעניין שערור יתר הזכויות, קרנות וקופות, וזאת**
7 **מבלי לפגוע בטענה של מי מהצדדים, והכל בהתאם לחלופה ב' לפי חוות דעת אקטואר.**
8 **בעניין זה יחזור הדיון לבית משפט קמא על מנת שיקבע דיון בסוגיה זו. במקביל, נשקלת**
9 **האפשרות לצעוד בחלופה א' בתשלום חד פעמי, לאחר שיערכו חישובים מתאימים לגבי**
10 **שיעורי המס הצפויים במקרה של מימוש הזכויות".**
- 11
- 12 4. הצדדים לא הגיעו להסכמה ועל כן ביום 9.12.14 ניתנה החלטה ביחס לשערוך הכספים שטרם
13 גמלו. לאחר השבת התיק לבית המשפט וטרם מתן פסק הדין על ידי בית המשפט קמא, נחקק
14 החוק לחלוקת חסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד - 2014 (להלן - **"החוק לחלוקת**
15 **חסכון פנסיוני"**). בית המשפט ביקש עמדת הצדדים ביחס לחוק זה, טרם חישוב חלקה של
16 המשיבה בפנסיה של המערער.
- 17
- 18 5. בפסק דין, נשוא הערעור, קבע בית המשפט, כי אין חולק שלאור החקיקה והפסיקה שקדמה
19 לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני, פנסיה מוקדמת הינה נכס בר איזון. עם זאת, בחוק לחלוקת
20 חסכון פנסיוני, לא תמיד יזכה בן הזוג לשעבר בחלק מקצבת הגמלאות במקרה של פרישה
21 מוקדמת, כאשר מדובר בחסכון מסוג צבירת זכויות (פנסיה תקציבית). אף על פי כן, לא ניתן
22 לשלול את זכותה של המשיבה לחלקה בפנסיה של צבירת הזכויות של המערער, גם אם יצא
23 לפנסיה מוקדמת.
- 24 בית המשפט קמא קבע, כי בנסיבות בהן זכות המשיבה לאיזון משאבים ולמחצית מזכויות
25 הפנסיה של המערער נקבעו בפסק דין שקדם לחקיקת החוק לחלוקת חסכון פנסיוני - לא ניתן
26 לשלול זכות כספית מהמשיבה על סמך החוק לחלוקת חסכון פנסיוני שכן חוק אינו יכול
27 לשלול זכויות באופן רטרואקטיבי. גם לגופו של ענין, קבע בית המשפט קמא כי החוק לחלוקת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1 חסכון פנסיוני אינו משנה מהדין המהותי החל על איזון משאבים בין בני זוג, לרבות חלוקת
2 זכויות פנסיה במקרה של פרישה מוקדמת. תכלית החוק לחלוקת חסכון פנסיוני נועדה ליצור
3 כלי מעשי לחלוקת הזכויות באמצעות קביעת הוראות שיחולו גם על הגוף המשלם; ככלל,
4 החוק לא נועד לעצב מחדש את היקף הזכות בזכויות הפנסיה של בן הזוג ולשנות מהמצב בו
5 בית המשפט קובע את הזכות והיקפה בהתאם לדיני השיתוף. עם זאת, בחוק לחלוקת חסכון
6 פנסיוני נקבעו תנאים מסוימים לחלוקת החיסכון הפנסיוני, כאשר בני זוג המעוניינים
7 בהסדרים אחרים לא יוכלו ליהנות ממנגנון הביצוע שמתווה החוק החדש. בית המשפט קמא
8 קבע, כי האפשרות לקבוע הסדר שונה מזה שנקבע בחוק לחלוקת חסכון פנסיוני נתונה גם
9 לבית המשפט, אשר יכול לקבוע הסדר איזון בהתאם להוראות חוק יחסי ממון בין בני זוג או
10 הלכת השיתוף. סעיף 29 לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני הקובע, כי הוראות החוק לחלוקת
11 חסכון פנסיוני אינן ניתנות להתניה אלא בהסכמת בני הזוג, פירושו שלא ניתן להתנות כי
12 מנגנון הביצוע הקבוע בחוק יופעל גם כאשר לא מתקיימים בפסק הדין התנאים המנויים
13 בחוק; הוא אינו חוסם בפני בן זוג את האפשרות להחליט שלא להיזקק לחוק ולחלק את
14 החיסכון הפנסיוני ללא מעורבות הגוף המשלם.
15 על כן, קבע בית המשפט קמא, כי המשיבה זכאית לחלק מקצבת הפרישה של המערער בין אם
16 יפרוש בגיל הפרישה ובין אם יפרוש פרישה מוקדמת. השיעור לו היא זכאית הינו כתקופת
17 הצבירה המשותפת (239 חודשים) מתוך תקופת הצבירה הכוללת, חלקי 2; שיעור זה יחושב
18 כשיעור קבוע מתוך קצבת הפרישה הסופית, ולא ביחס לשכר בשנת 2009, שכן גם אם הקצבה
19 הסופית תהא גבוהה יותר לאור תקופת הנישואין הארוכה, זכאית המשיבה לפירות קידומו
20 של המערער לאחר הפירוד. בדומה, זכאי המערער לחלק מהפנסיה של המשיבה, לפי הסכום
21 שצברה בשנים 2004-2009 מתוך תקופת הצבירה הכוללת חלקי 2. כל צד יעביר לצד השני את
22 חלקו בפנסיה מדי חודש בחודשו. כן זכאית המשיבה ל 50% מהכספים שנצברו בביטוח
23 המנהלים של המערער נכון ליום 31.12.09, בתוספת הפירות שיצטברו, כאשר בהתאם לסעיף
24 4 לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני רשאית התובעת לפנות על מנת לרשום זכות זו.
25 מכאן הערער.

26

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- טענות הצדדים**
- 1
2 6. לעמדת המערער, פסק הדין המשלים חורג מפסק הדין הראשון ומהקביעות בו שהפכו
3 לחלוטות, בכך שהוא קובע כי חישוב הפנסיה של המערער יהא על בסיס הגמלה הסופית ולא
4 על בסיס משכורתו בשנת 2009, ובקביעה לפיה המשיבה תהא זכאית לא רק למחצית הכספים
5 שנצברו בביטוח המנהלים אלא גם לפירותיהם.
6 המערער מוסיף וטוען, כי הוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני הינן קוגנטיות. סעיף 29 לחוק
7 לחלוקת חסכון פנסיוני קובע, אלא אם בני הזוג מסכימים על אופן אחר של ביצוע חלוקת
8 הזכויות, יחולו הוראות החוק והן אינן ניתנות להתניה. באופן זה מוקנית לבני הזוג הזכות
9 לקבוע באופן חופשי את ההסדרים הרלוונטיים, כאשר לצד זאת מוקנים להם בטחון וודאות
10 במקרים בהם לא קיים מתווה מוסכם. על כן, מאחר והמערער והמשיבה לא הגיעו לידי
11 הסכמה, היה על בית המשפט קמא לפעול בהתאם להוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני,
12 הקובע כי אין למשיבה זכות לפנסיה המוקדמת של המערער. פרשנותו הצרה של בית המשפט
13 לסעיף 29 לחוק מרוקנת את החוק מתוכן. עוד טוען המערער, כי הוראת סעיף 3 לחוק לפיה
14 בן הזוג של החוסך יכול לרשום את פסק הדין אינה מונעת מהחוסך עצמו לפנות לגוף המשלם
15 על מנת לרשום את פסק הדין. העובדה כי סעיף 3 משתמש בלשון 'רשאי' ביחס לרישום
16 פירושה כי בני הזוג רשאים לבחור במסלול ההסכמי ולא להפעיל את החוק לחלוקת חסכון
17 פנסיוני ולא ניתן להסיק מכך כי בן זוג אחד יכול לבחור שלא להפעיל את החוק לחלוקת
18 חסכון פנסיוני בניגוד לעמדת בן הזוג השני. להיפך, בשל משמעותו הקוגנטית של סעיף 29 -
19 כל בן זוג יכול לרשום את הזכויות גם בניגוד לרצונו של בן הזוג השני.
20 עוד נטען, כי פסק הדין אינו עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 3(1) לחוק לחלוקת חסכון
21 פנסיוני שכן הוא מקנה למשיבה שיעור גבוה ממחצית השיעור המשותף בתקופת הצבירה,
22 כיון שלפי פסק הדין למשיבה זכויות ביחס לסכום הקצבה הסופי של המערער וכן היא זכאית
23 ל - 50% מזכויות הפנסיה שנצברו בתוספת פירותיהם. ככלל, ההחלטה לבסס את זכויותיה
24 של המשיבה על סכום הקצבה הסופית אינה עולה בקנה אחד עם הוראות החוק החדש.
25 המערער מדגיש, כי הוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני חלות רטרואקטיבית מכוח סעיף
26 30(א) לחוק, כאשר בענייננו סעיף 14 לחוק אינו נופל בגדרי החריגים להחלה הרטרואקטיבית.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 עוד מציין המערער, כי פסק הדין אף אינו מקנה סעד ממשי למשיבה שכן אם יצא המערער
2 לפניה מוקדמת ההפרשות יעשו בהתאם לכללי הגוף המשלם והיא לא תוכל לגבות את
3 זכויותיה בעזרת ההוצאה לפועל.
- 4
5 7. המשיבה טוענת, כי פסק דינו של בית המשפט קמא מפרש באופן נכון וראוי את הוראות החוק
6 לחלוקת חסכון פנסיוני. מטרת החוק היתה להסדיר את העברת התשלום לבן הזוג מתוך
7 החיסכון הפנסיוני לאחר שהערכאה השיפוטית המוסמכת קבעה את שיעור החלוקה לו
8 זכאים הצדדים. החוק לחלוקת חסכון פנסיוני לא בא לקבוע דין מהותי או לשנות את ההלכות
9 הקיימות בנוגע לאיזון זכויות בין בני זוג. ההלכה מקדמת דנא הינה, כי פנסיה מוקדמת הינה
10 זכות בר איזון, והחוק לחלוקת חסכון פנסיוני לא בא לשנות הלכה זו וודאי שלא באופן
11 רטרואקטיבי.
- 12 המשיבה מוסיפה, כי המדובר בחוק רשות ולא בהסדר מחייב; בן הזוג רשאי להגיש בקשה
13 לרישום של פסק הדין, אולם אינו חייב לעשות כן. סעיף 29 לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני
14 נועד לקבוע כי לא ניתן לבצע רישום כאשר לא מתקיימים תנאי החוק לחלוקת חסכון פנסיוני,
15 ותו לא. ההחלטה האם להפעיל את החוק לחלוקת חסכון פנסיוני נתונה אך ורק לבן הזוג
16 לשעבר של החוסך והחוסך עצמו אינו יכול לרשום מאומה על פי החוק, וזאת על מנת לא
17 לגרום לכך שקרנות הפנסיה יגבו תשלום על הרישום. הקוגנטיות של החוק לחלוקת חסכון
18 פנסיוני פירושה, שלא ניתן למנוע מבן זוגו של החוסך את הרישום, והגוף המשלם אינו יכול
19 ליצור התניה לפיה החוק לא יופעל. על כן, לעמדת המשיבה, גם אם יקבע כי החוק לחלוקת
20 חסכון פנסיוני שינה את ההלכה ביחס לפנסיה מוקדמת - היא רשאית לעמוד על זכותה שלא
21 לרשום את פסק הדין.
- 22 המשיבה טוענת עוד, כי היא ממילא זכאית לפנסיה מוקדמת של המערער בהתאם לסעיף 28
23 לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני, הקובע כי אין בהוראות החוק כדי לגרוע מהוראות כל דין לגבי
24 תשלומי פרישה מעבודה. עוד נטען, כי פסק הדין המשלים אינו חורג מפסק הדין המלא
25 והחלוט, שכן הוסכם כי הערעור יתקבל ככל והוא נוגע לחישוב חלקה של המערער בפנסיה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1 פסק הדין גם עולה בקנה אחד עם סעיף 3(1) לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני, שכן זה מתייחס
2 לשיעור הצבירה לו זכאי בן הזוג, ולא לגובה השכר.

3
4

דין

5 8. במוקד המחלוקת בין הצדדים עומד החוק לחלוקת חסכון פנסיוני. החוק נחקק בעקבות
6 המלצותיה של הועדה לחלוקת חסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, בראשות כב' השופט שאול
7 שוחט (להלן - "הועדה לחלוקת חסכון פנסיוני"). הועדה מונתה על מנת לנסות ולישב בין
8 מערכת דיני המשפחה, המחויבת לשיתוף נכסים בין בני הזוג ולחלוקת החסכון הפנסיוני
9 ביניהם, לבין מערכת החיסכון הפנסיוני בישראל. המפגש בין מערכת דינים אלה יצר קשיים
10 שהביאו לכך שהשיתוף בנכסי החיסכון הפנסיוני בין בני הזוג לא מומש בפועל פעמים רבות
11 (עמ' 6-7 לדו"ח הועדה ממרץ 2010). כך למשל, פסקי הדין של בתי המשפט לענייני משפחה
12 המורים על חלוקת החסכון הפנסיוני בין בני הזוג, לא עלו בקנה אחד עם הוראות החוקים
13 המסדירים את החיסכון הפנסיוני במסגרתם נקבעו הוראות האוסרות על העברת זכויות
14 הפנסיה לאדם אחר ובכלל זה לבן הזוג לשעבר. קושי אחר נוצר במצב של קצבת שארים, שכן
15 במצב המשפטי הקודם, בן זוג לשעבר לא הוגדר כשארו של הנפטר ולא היה זכאי לקצבת
16 השארים, גם אם חי עם הנפטר לאורך כל תקופת חסכון הפנסיה, לעומת בן הזוג החדש של
17 הנפטר אשר היה זכאי לקצבת השארים כולה (עמ' 27-30).

18 על מנת לפתור בעיות אלה ואחרות, המליצה הועדה על הסדרים אשר עיקרם הסדר
19 פרוצדורלי לפיו בן הזוג לשעבר יוכל לרשום את פסק הדין שהורה על השיתוף בזכויות הפנסיה
20 בקופת הפנסיה, וכך להקים לעצמו זכות לקבלת חלקו בקצבת הפנסיה ישירות מהקופה.
21 ביחס לקרנות הפנסיה החדשות, אשר פועלות בשיטת צבירת כספים - לפיה גובה הגמלה
22 שתשולם בפנסיה נקבעת בהתאם לגובה הסכומים שנצברו על ידי החוסך במשך השנים
23 והתשואה שהתווספה אליהם - הומלץ על פיצול החסכון לשני חסכונות משנה, של החוסך
24 ושל בן הזוג לשעבר (עמ' 16-17, 36). ביחס לקרנות הפנסיה הותיקות, אשר פועלת בשיטת
25 צבירת זכויות (פנסיה תקציבית) – בה זכאי החוסך עם פרישתו לקבלת קצבה בשיעור חלקי
26 מהמשכורת הקובעת ללא קשר לסכומים ששילם בתקופת החסכון ולתשואה שהושגה עליהם
27 - הומלץ על ניהול משותף של הקופה עד לגיל הפרישה, כאשר הקופה תשלם לבן הזוג את

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1 חלקו במישרין יחד עם תשלום הקצבה לחוסך (עמ' 14, 40 לדו"ח הועדה). כן המליצה הועדה
2 על מנגנון אשר יזכה את בן הזוג של החוסך בחלק מקצבת השארים גם במקרה בו נפטר
3 החוסך (עמ' 45). עוד המליצה הועדה על הוראות חוק נוספות, אשר על חלקן אעמוד בהמשך.
4 לאחר דיונים ארוכים בוועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, התקבל החוק לחלוקת
5 חסכון פנסיוני בכנסת ביום 28.7.14, ונוסחו הסופי של החוק אימץ את מרבית המלצותיה של
6 הועדה.

7 **תחולת הוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני בעניין פנסיה מוקדמת**
8 9. המחלוקת העיקרית בין הצדדים נוגעת להיקף תחולתו של החסדר שנקבע בחוק לחלוקת
9 חסכון פנסיוני ביחס ליציאה לפנסיה מוקדמת בהסדר של פנסיה תקציבית.
10 הפסיקה אשר קדמה לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני, קבעה, כי בן זוג לשעבר זכאי לקצבת
11 פנסיה מוקדמת - בין אם ניתנה על רקע מצב בריאותי ובין אם לאו - כשם שהוא זכאי לפנסיה
12 המשולמת עם גיל הפרישה (וראה סקירת פסיקה בעניין זה בתמ"ש (חיי) 23087-08-10 ל.ס.
13 נ' א.ס., עמ' 5-6 (פורסם בנבו) (16.1.14)). קביעה זו התבססה על הוראותיו של סעיף 5 לחוק
14 יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג - 1973, לפיו זכויות עתידיות לפנסיה נכללות באיזון הנכסים
15 בין בני הזוג:

16 "ככל שהעניין נוגע לחלוקת נכסי בני זוג שנפרדו, ככלל לא יהיה זה נכון להבדיל בהחלת
17 הדין בין פנסיה שמקבל אדם בהגיעו לגיל פרישה לבין פנסיה שמקבל אדם בעת פרישה
18 מוקדמת ועד גיל הפרישה מכוח החוק. לעצם הכללת הזכויות הפנסיוניות בחלוקה בהתאם
19 לחוק ולשונו - אם אומר פנסיה בגיל פרישה או אם אומר פנסיה בטרם גיל פרישה עדיין
20 אומר פנסיה. ניתן אמנם לחשוב על הבדלים מסוימים ביניהן כמו משך הצבירה של הזכויות,
21 הגורם הנושא במימון וגם על הבדלים פנימיים בהתאם לסוג הפנסיה הרלוונטי, אך בשתי
22 הקבוצות - מוקדמת ורגילה - הפנסיה נועדה להבטיח את יכולתו של העובד להתקיים לאחר
23 שפרש מעבודתו. בשני המקרים למעשה הסתיימו יחסי העבודה וקיים מעין קשר סיבתי
24 בין העבודה שבוצעה על ידי העובד לבין ההטבה הכספית. הזכויות לא ניתנות לעובד בעבור
25 עבודה שהוא יספק לאחר שפרש מעבודתו. הזכויות צמחו לנוכח יחסי העבודה שהיו בטרם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1 **מועד הפרישה" (בע"מ 3514/13 פלוני נ' פלונית, עמ' 5 (פורסם בנבו) (18.12.13) (להלן –**
2 **"בע"מ 3514/13").**

3 החוק לחלוקת חסכון פנסיוני שינה את ההסדר הקיים וקבע בסעיף 14(ב)(2), כי בכל הנוגע
4 לפנסיה תקציבית - בן הזוג לשעבר לא יהא זכאי לחלק מהפנסיה של החוסך במקרה בו יצא
5 לפנסיה מוקדמת מטעמי מצב בריאותי:

6 **"אם החיסכון הפנסיוני הוא באמצעות צבירת זכויות לפי הסדר פנסיה תקציבית, לא יועבר**
7 **לבן זוג לשעבר של חוסך שהוא גמלאי סכום כאמור בסעיף קטן (א)(1), במקרה שבו פרישתו**
8 **של הגמלאי מעבודה היתה בשל מצב בריאות לקוי, אלא מהקצבה המלאה המגיעה לגמלאי**
9 **בעד אחד מהחודשים כמפורט להלן, לפי העניין, ואילך:**

10 (א) **בעד החודש שלאחר החודש שבו הגיע הגמלאי לגיל פרישת חובה;**

11 (ב) **בעד החודש שלאחר החודש שבו הגיע הגמלאי לגיל אחר מגיל פרישת**

12 **חובה, אם נקבע גיל כאמור בפסק הדין לחלוקת החיסכון הפנסיוני, ובלבד שהגיל**

13 **האמור אינו נמוך מהגיל שבו לפי הסדר החיסכון היתה משולמת לגמלאי המדורג**

14 **באותו דירוג ופרש מעבודתו בהגיעו לאותו גיל, שלא בשל פיטורים ובלא צורך**

15 **בהסכמת מעסיקו, קצבה החל בחודש שבו פרש מעבודתו כאמור או בחודש**

16 **שלאחריו".**

17 בדברי ההסבר להצעת החוק (ה"ח הממשלה 635, עמ' 190-191 (5.12.11)), הובהר, כי שינוי

18 זה נובע מתפיסה לפיה בנסיבות אלה הפנסיה המוקדמת הינה קצבת נכות המהווה תחליף

19 לשכר ועל כן אין מקום לחלוק בה עם בן הזוג לשעבר:

20 **"במקרים מסוימים עובד בהסדר פנסיה תקציבית זכאי בשל אי – כושר עבודה לקבל קצבת**

21 **נכות (המכונה בחלק מההסדרים קצבת פרישה בשל מצב בריאות לקוי). כך גם, לגבי עמית**

22 **בקרן פנסיה ותיקה. קצבת הנכות מהווה חלק מן המרכיב הביטוחי של תוכנית הפנסיה**

23 **ומשום כך יש לראות בה תחליף לשכר שהיה מרוויח העובד אלמלא הפגיעה שגרמה לאבדן**

24 **כושר עבודה. לכן, כשם שבן הזוג לשעבר אינו מתחלק בשכר עבודתו של מי שהוא נפרד**

25 **ממנו, דומה כי אין זה ראוי להעניק לו את הזכות לחלוק בקצבת הנכות...**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 בהסדר פנסיה תקציבית במקרה של יציאה מוקדמת לפנסיה בשל מצב בריאותי לקוי, יש
 2 להבחין בין תקופת העבודה שבה הקצבה מהווה תחליף לשכר לבין התקופה שבה העובד
 3 היה אמור לפרוש בשל גילו. לפיכך, מוצע לקבוע כי עד למועד שבו יגיע החוסך לגיל פרישת
 4 חובה תשולם קצבת הפרישה בשל מצב בריאותי לקוי במלואה לחוסך בלבד, ואולם לאחר
 5 הגיע החוסך לגיל פרישת חובה היא תחולק בהתאם לכללים הרגילים".
- 6
 7 10. יובהר, כי השינוי נגע רק לפנסיה מוקדמת מחמת מצב בריאותי לקוי, בעוד שביחס לפנסיה
 8 מוקדמת מסיבות אחרות, כמו הסדר עם מעביד, הוחלט - בניגוד להמלצות הועדה לחלוקת
 9 חסכון פנסיוני - שלא לשנות את המצב הקיים. כך, הובהר בישיבת ועדת העבודה, הרווחה
 10 והבריאות מיום 17.2.14 על ידי עו"ד אסי מסינג ממשרד האוצר, כי –
 11 "בהסדרים הקיימים בפנסיה התקציבית לא ניתן היום לעשות הבחנה ברורה בין פרישה
 12 מוקדמת שהיא בהסכמת המעביד לבין פרישה שאינה בהסכמה של המעביד, מכיוון שבשני
 13 המקרים אקט של פיטורים. לכן, אף על פי שקונספטואלית - לטעמנו לפחות, לטעם משרד
 14 האוצר - היה נכון להתחיל להתחלק בקצבה רק בגיל 67 גם במקרה הזה, הוצע בסופו של
 15 דבר לבצע את החלוקה מהמועד שבו מתחילים לקבל קצבה" (עמ' 3).
- 16 בהתאם לכך, קובע סעיף 28 לחוק כי "אין בהוראות חוק זה... כדי לגרוע מהוראות כל דין
 17 לעניין חלוקה בין בני זוג של תשלומים בשל פרישה מעבודה אשר לא נקבעו לגביהם הוראות
 18 לפי פרקים ג', ד' או ה', לרבות תשלומים כאמור בשל פרישה מעבודה הממומנים בידי
 19 המעסיק".
- 20 דהיינו, בכל הנוגע לפרישה מוקדמת שאינה נובעת מסיבות בריאותיות, כגון פרישה מוקדמת
 21 במימונו של המעביד - נשאר על כנו המצב הקודם, לפיו בן הזוג של החוסך זכאי לחלק מקצבת
 22 הפנסיה החל מיום הפרישה, ולא רק החל מגיל הפנסיה, הקבוע בחוק.
- 23
 24 11. דא עקא, שבית המשפט קמא קבע, כי ההסדר החוקי החדש - לפיו בת הזוג אינה זכאית לחלק
 25 מהפנסיה המוקדמת במקרה של פרישה מוקדמת מחמת מצב בריאותי בהסדר פנסיה
 26 תקציבית - אינו חל בעניינם של הצדדים.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 כב' השופטת לוי קבעה, כי ככלל, "איני סבורה כי החוק החדש משנה מהוראות הדין
2 וההלכה הפסוקה לגבי הדין המהותי החל על משטר איזון המשאבים בין בני זוג, לרבות
3 ביחס לזכויות פנסיה בעת פרישה מוקדמת" (עמ' 9 לפסק הדין). בית המשפט קמא הדגיש,
4 כי החוק החדש לא נועד לשנות את דיני השיתוף בין בני הזוג, אלא רק ליצור כלי מעשי
5 לחלוקת החסכון הפנסיוני על מנת להקל על המימוש בפועל של השיתוף בזכויות הפנסיוניות.
6 בית המשפט קמא הוסיף, כי בחוק נקבעו, אמנם, מספר הסדרים מהותיים לאופן חלוקת
7 החסכון הפנסיוני, עם זאת, בני הזוג יכולים להחליט בהסכמה שלא להיזקק להסדרים אלה,
8 כל עוד הם מוותרים על מנגנון הביצוע שמתווה החוק החדש. גם בית המשפט יכול לסטות
9 מההסדרים שנקבעו בחוק לחלוקת חסכון פנסיוני ולפסוק בהתאם להוראות חוק יחסי ממון
10 בין בני זוג או הלכת השיתוף. סעיף 29 לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני, המגביל את היכולת
11 להתנות על הוראותיו, משמעותו, שלא ניתן להתנות כי מנגנון הביצוע הקבוע בחוק יופעל
12 כאשר לא מתקיימים בפסק הדין התנאים המהותיים הקבועים בחוק; הוא אינו מונע מבן זוג
13 את האפשרות להחליט שלא להיזקק כלל לחוק ואף לחלק את החסכון הפנסיוני ללא
14 מעורבות הגוף המשלם.
- 15
16 12. לאחר שעיינתי בחוק לחלוקת חסכון פנסיוני, בדברי ההסבר לחוק, בדו"ח הועדה לחלוקת
17 חסכון פנסיוני ובדיוני ועדת העבודה, הרווחה והבריאות בכנסת ביחס לחוק, אין בידי לקבל
18 את עמדתו של בית המשפט קמא. לטעמי, ההסדרים המהותיים הקבועים בחוק לחלוקת
19 חסכון פנסיוני הינם הסדרים מחייבים, מהם ניתן לסטות רק בהסכמתם של שני בני הזוג,
20 ובית המשפט אינו יכול לבחור שלא להיזקק להם. אנמק.
- 21
22 13. אכן, עיקר הוראותיו של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני הינן פרוצדורליות, ומטרתן להביא
23 לכך שלבן הזוג של החוסך תקום זכאות ישירה לחלקו בפנסיה מול קופת הפנסיה. עם זאת,
24 בחוק לחלוקת חסכון פנסיוני קיימות גם מספר הוראות מהותיות המשנות מהמצב החוקי
25 שנהג קודם לכן. ההוראה הבולטת ביותר בהקשר זה הינה ההוראה הקובעת כי בן הזוג
26 לשעבר יהיה זכאי לחלק מקצבת הפנסיה גם במקרה בו נפטר החוסך, זאת בניגוד למצב שנהג
27 קודם לחוק, לפיו בן הזוג לשעבר איבד לחלוטין את זכאותו. קביעה זו נעשתה מתוך תפיסה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 מהותית כי אין הצדקה לכך שבת הזוג לשעבר לא תהא זכאית לחלק מקצבת השארים עם
 2 מותו של החוסך (ה"ח הממשלה 635, עמ' 196-197 (5.12.11)). אין בידי לקבל את הפרשנות,
 3 לפיה מאחר ומדובר בחוק פרוצדורלי בעיקרו, הוראה זו - יחד עם הוראות מהותיות נוספות
 4 בחוק - אינה מחייבת את בתי המשפט, והם רשאים לסטות ממנה כרצונם ולהסתמך על
 5 הוראות החוק הקודם.
- 6 אוסיף, כי בבע"מ 3514/13 הנזכר לעיל, אשר דן בזכויות פנסיוניות במקרה בו פרש בן הזוג
 7 פרישה מוקדמת מעבודתו, בית המשפט לא ראה לשנות מקביעתו בשל המלצות דו"ח הועדה
 8 לחלוקת חסכון פנסיוני רק מאחר ואלה טרם הבשילו באותו השלב, לכדי חקיקה:
 9 **"לא נעלם מעיניי דו"ח הועדה לחלוקת חסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו" אשר הוגש**
 10 **לממשלה בשנת 2010 ואשר הומלץ בו כי במקרה של פרישה מוקדמת הממומנת על ידי**
 11 **המעביד יש לראות בכספי הפנסיה המוקדמת כתחליף שכר עבודה ולא כקצבת פרישה**
 12 **(סעיף 2.2.2). עם זאת, אין זה החוק כיום. לשון החוק כיום כאמור אינו מבחין בין פנסיה**
 13 **הניתנת בגיל פרישה לפנסיה מוקדמת..."** (עמ' 6-7).
- 14 מכלל לאו – ניתן לשמוע הן. כאשר היה מדובר בהמלצה אשר טרם הבשילה לכדי חקיקה, לא
 15 היה בה כדי לשנות מהפרשנות המקובלת לחוק יחסי ממון בין בני זוג, לפיה איזון הנכסים
 16 בזכויות הפנסיוניות כולל פנסיה מוקדמת גם כאשר הפרישה הינה על רקע רפואי. עם זאת,
 17 כיום, כאשר המדובר בחוק מחייב, לא ניתן עוד לפרש את חוק יחסי ממון בניגוד להוראותיו
 18 המפורשות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני.
- 19
 20 14. המסקנה לפיה הוראות המהותיות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני מחייבות, עולה גם מעיון
 21 בסעיף 29 לחוק, הקובע כי הוראות החוק הינן קוגנטיות וניתן לסטות מהן רק בהסכמה
 22 מפורשת של שני בני הזוג:
 23 **"(א) ההוראות לפי חוק זה וכן הוראות פרק ה' כפי שהוחלו בהסכם המאמץ את חוק**
 24 **הגמלאות אינן ניתנות להתניה.**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בני זוג רשאים להסכים ביניהם על חלוקת חיסכון
 2 פנסיוני שלא בהתאם להוראות לפי חוק זה, ובלבד שחלוקה כאמור לא תיעשה באמצעות גוף
 3 משלם ולא יחולו לגביה ההוראות לפי חוק זה".
- 4 דברי ההסבר לחוק מבהירים, כי סעיף זה נועד לפתוח פתח למקרים בהם שני בני הזוג
 5 מעוניינים לשנות מההסדרים המהותיים שנקבעו בחוק:
 6 "מאחר שבמסגרת הוראות החוק נקבעו תנאים לחלוקת החסכון הפנסיוני בין בני זוג,
 7 וביניהם: הגבלה בדבר שיעור החלוקה, המועדים שבהם תתחיל להתבצע חלוקת קצבת
 8 פרישה וכדומה, מוצע לקבוע כי בני זוג אשר מעוניינים בהסדרים שונים, יהיו רשאים
 9 לעשות כן באמצעות הסדר אשר הוראות החוק לא יחולו עליו. הסדר כאמור יאכף במנגנוני
 10 ההוצאה לפועל הרגילים בהתאם למצב הקיים כיום" (ה"ח הממשלה 635, עמ' 226
 11 (5.12.11)).
- 12 בית המשפט קמא קבע, כי סעיף זה אינו קובע כי לא ניתן לסטות מההוראות המהותיות של
 13 החוק לחלוקת חסכון פנסיוני, אלא ככל שסוטים מההוראות המהותיות של החוק, לא ניתן
 14 להיעזר במנגנון הקבוע בחוק; "אם בן הזוג לשעבר בוחר שלא להזקק לחוק, חלוקת החסכון
 15 לא תעשה באמצעות החוק ולא תקום יריבות ישירה בין בן הזוג לשעבר ובין הגוף המשלם"
 16 (עמ' 10 לפסק הדין). דא עקא, שפרשנות זו, לטעמי, אינה עולה בקנה אחד עם הוראות הסעיף.
 17 ס"ק (ב) מתנה, שאם בני הזוג מסכימים ביניהם על חלוקת חסכון פנסיוני בניגוד להוראות
 18 החוק לחלוקת חסכון פנסיוני - הם לא יוכלו להעזר במנגנון הקבוע בחוק. מכאן, כי האפשרות
 19 לבחור שלא להיזקק להוראות המהותיות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני ולותר על
 20 המנגנון הקבוע בו נקבעה בחוק כחריג, אשר קיים רק כאשר שני בני הזוג מסכימים לכך,
 21 אפשרות שאינה קיימת כאשר רק אחד מבני הזוג מעוניין בה.
- 22
 23 15. המשיבה מבקשת להציע דרך פרשנות השונה קמעא מזו של בית המשפט קמא, אולם תוצאתה
 24 בענייננו זהה. לשיטת המשיבה, החוק לחלוקת חסכון פנסיוני כולו הינו הסדר רשות, כאשר
 25 בן הזוג של החוסך בלבד הוא זה אשר יכול לקבוע האם להחיל את החוק אם לאו; על כן,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 שמורה למשיבה הזכות שלא לרשום את פסק הדין ולשמר את זכותה לחלק מהפנסיה
- 2 המוקדמת של המערער.
- 3 לכאורה, עמדתה של המשיבה עולה בקנה אחד עם הוראותיו של סעיף 3 לחוק לחלוקת חסכון
- 4 פנסיוני, לפיו בן הזוג לשעבר הוא שמגיש בקשה לרישום פסק הדין, ולפיו המדובר בעניין
- 5 שברשות ולא בחובה:
- 6 "בן זוג לשעבר שניתן לגביו פסק דין לחלוקת חסכון פנסיוני ומתקיימים לגבי פסק הדין
- 7 התנאים כמפורט להלן, לפי העניין, רשאי להגיש לגוף המשלם בקשה לרישום ברישומי את
- 8 פרטי פסק הדין..."
- 9 תימוכין נוספים לעמדת המשיבה ניתן למצוא גם בהוראותיו של סעיף 14 לחוק לחלוקת
- 10 חסכון פנסיוני, בו קבוע ההסדר לפיו בן הזוג לשעבר אינו זכאי לחלק מפנסיה תקציבית
- 11 שניתנת בנסיבות של פרישה מוקדמת עקב מצב בריאותי, שכן הרישא של הסעיף קובעת כי
- 12 "ניתן פסק דין לחלוקת חסכון פנסיוני באמצעות צבירת זכויות בין חוסך ובין בן זוגו לשעבר,
- 13 ונרשמה הערה לפי סעיף 4, יחולו, כל עוד בן הזוג לשעבר בחיים, ההוראות כמפורט להלן..."
- 14 (ההדגשה אינה במקור, ש.ד.). פרשנות אפשרית של סעיף זה, הינה, כי הוראותיו המהותיות
- 15 של סעיף 14 - וביניהן, הקביעה כי בן הזוג לשעבר אינו זכאי לקצבה במקרה של פרישה
- 16 מוקדמת מחמת מצב בריאותי - חלות רק כאשר מדובר בפסק דין שנרשם, ואם בן הזוג בוחר
- 17 שלא לרשום את פסק הדין, הוראות אלה לא יחולו עליו.
- 18 לצורך ענייננו, איני רואה להכריע בשאלה, האם עצם ההחלטה לרשום את פסק הדין נתונה
- 19 בידי בן הזוג של החוסך בלבד, או שגם החוסך עצמו יכול לרשום את פסק הדין. די אם אומר,
- 20 כי יש לדחות את הטענה כי גם הוראותיו המהותיות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני הינן
- 21 הסדר רשות, אשר תחולתן תלויה בהחלטת בן הזוג האם לרשום את פסק הדין אם לאו.
- 22
- 23 16. לטעמי, הפרשנות לפיה תחולת הוראותיו המהותיות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני תלויה
- 24 בהחלטה אם לרשום את פסק הדין אינה עולה בקנה אחד עם סדר ההתרחשויות, לפיו רישום
- 25 של פסק הדין נעשה, מטבע הדברים, רק לאחר שפסק הדין ניתן. מכאן, גם אם אניח - לטובת
- 26 המשיבה - כי הזכות להחליט אם לרשום את פסק הדין אם לאו נתונה באופן בלעדי בידי של

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 בן הזוג לשעבר של החוסך, הרי שבית המשפט בבואו לדון בשאלת הזכויות הפנסיוניות
2 העתידיות של בני זוג בהליכי גירושין אינו יכול לקבוע את ההסדר המהותי בהתאם לשאלה
3 האם פסק הדין ירשם אם לאו, שכן לא ידוע לו בשלב זה האם יעשה רישום.
4 כמו כן, לא עלה בידי המשיבה להצביע על ההגיון שבתפיסתה. מדוע, לטעמה, יש ליתן בידי
5 בן הזוג של החוסך את הזכות לבחור את הדין המהותי שיחול על זכויות הפנסיה של בני הזוג,
6 מבלי שעמדתו של החוסך עצמו תקבל משקל כלשהו? בתפיסה זו יש כדי לרוקן מתוכן את
7 הוראות סעיף 14(ב) לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני ביחס לפנסיה מוקדמת מטעמים
8 בריאותיים, שכן בן הזוג של חוסך יוכל תמיד להחליט שלא לרשום את פסק הדין וכך להיות
9 זכאי לפנסיה המוקדמת של בן זוגו, גם אם מדובר בפנסיה תקציבית ובפרישה מוקדמת
10 מטעמי בריאות. בהתחשב בכך שהוראותיו של סעיף 14(ב) לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני נבעו
11 מתפיסה עקרונית של המחוקק לפיה אין הצדקה בכך שבת הזוג של החוסך תזכה לחלק
12 מהתשלום הפנסיוני בנסיבות של פרישה מטעמי בריאות, קשה להניח כי המחוקק התכוון
13 ליתן ביד בת הזוג את האפשרות לקבוע - על דעת עצמה בלבד - כי היא זכאית לקבל כספים
14 אלה בכל זאת.
15 על האמור יש להוסיף, כי מדברי ההסבר לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני עולה, כי הקביעה לפיה
16 בן הזוג של החוסך, ולא החוסך עצמו, ירשום את פסק הדין, לא נבעה מתפיסה מהותית לפיה
17 בן הזוג הוא שיחליט האם להחיל את הוראותיו המהותיות של החוק, אם לאו. קביעה זו נבעה
18 רק מהתפיסה כי בן הזוג לשעבר "הוא בעל האינטרס ליישום של פסק הדין" (ה"ח ממשלה
19 635, עמ' 180 (5.12.11)), ועל כן יש הגיון בלהטיל על הצד המעוניין את הנטל לבצע את
20 הרישום. מכאן ניתן להסיק, כי לא היתה כוונה ליתן בידי בן הזוג של החוסך את הכוח לקבוע
21 את ההוראות המהותיות שיחולו על חלוקת זכויות הפנסיה בין הצדדים. אמנם, סעיף 3 קובע
22 כי בן הזוג "רשאי" לרשום את פסק הדין, ואינו חייב לעשות כן; אולם, גם אם אניח לטובת
23 המשיבה, כי בן הזוג של החוסך יכול להחליט על דעת עצמו ובניגוד לרצון החוסך שלא לרשום
24 את פסק הדין - ואיני רואה להכריע בשאלה זו, כאמור - אין פירוש הדבר כין בן הזוג רשאי,
25 במסגרת החלטתו אם לרשום את פסק הדין, לקבוע מהן ההוראות המהותיות שיחולו על
26 זכויות הפנסיה של הצדדים. לטעמי, יש לקרוא את המושג 'רשאי' בהקשרו של סעיף 29(ב)

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 לחוק, הקובע כי רישום פסק הדין אינו חובה שכן בני הזוג יכולים להחליט, בהסכמה, לסטות
2 מהוראותיו המהותיות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני ולוותר על המנגנון הקבוע בו.
3 יוער, כי המשיבה סבורה שיש לפרש את הוראות סעיף 29, לפיו הוראות החוק לחלוקת חסכון
4 פנסיוני אינן ניתנות להתניה, כחל על החוסך והגוף המשלם בלבד – דהיינו, החוסך והגוף
5 המשלם אינם יכולים למנוע את רישום פסק הדין והפעלת החוק לחלוקת חסכון פנסיוני,
6 אולם בן הזוג של החוסך יכול לבחור שלא להיזקק לחוק כולו. איני רואה הצדקה לחלוקה
7 מעין זו. כאמור, איני רואה הגיון בטענה כי המחוקק בחר ליתן בידי בן הזוג באופן בלעדי את
8 הכוח לבחור האם להפעיל את החוק אם לאו, על הזכויות המהותיות שבו.
9 מכאן, כי דין טענתה של המשיבה - לפיה החסדר בחוק הינו הסדר רשות שניתן לא להיזקק
10 לו - להידחות.
- 11
12 17. על כן, יש לקבוע כי הוראותיו המהותיות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני הינן הוראות
13 מחייבות, ובית המשפט אינו יכול לסטות מהן ללא הסכמת שני בני הזוג.
14 לאור מסקנה זו, יש להחיל בענייניו של המערער את הוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני,
15 לפיהן היה ויצא לפנסייה מוקדמת מסיבות בריאותיות - המשיבה לא תהיה זכאית לחלק
16 מהפנסייה התקציבית לה הוא זכאי.
- 17 **תחולה רטרואקטיבית**
- 18 18. בית המשפט קמא קבע, כי מאחר וזכותה של המשיבה למחצית מזכויות הפנסייה של המערער
19 נקבעה בפסק הדין מיום 5.11.12, עוד טרם נחקק החוק לחלוקת חסכון פנסיוני, אזי החוק
20 החדש אינו יכול לשלול באופן רטרואקטיבי את זכויותיה של המשיבה. דעתי שונה לאור
21 הוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני.
- 22 אכן, ככלל, "נקודת המוצא בשיטתנו המשפטית היא כי החוק חל מכאן ולהבא ולא למפרע
23 (רטרואקטיבית). זוהי החזקה הפרשנית כנגד תחולה למפרע (חזקת אי הרטרואקטיביות
24 של החקיקה)... היא נועדה להגשים צדק, שלטון חוק, הכוונת התנהגות, ודאות ויציבות"
25 (רע"א 7028/00 אי.בי.אי ניהול קרנות נאמנות (1978) בע"מ נ' אלסינט בע"מ, עמ" 15 (פורסם
26 בנבו) (14.12.06)).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 עם זאת, יתכן ולחוקים תהא תחולה למפרע, כאשר לעיתים הדבר יהא קבוע במפורש בחוק
 2 ולעיתים ניתן להסיק זאת באמצעות כללי הפרשנות, ובחינת המטרה אותה בא החוק להגשים
 3 (שם).
- 4 בענייננו, קובע סעיף 30 לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני כי, ככלל - **"תחילתו של חוק זה שישה**
 5 **חודשים מיום פרסומו (בסעיף זה – יום התחילה), והוא יחול גם לגבי פסק דין לחלוקת**
 6 **חיסכון פנסיוני שניתן לפני יום התחילה"**, למעט חריגים שאינם חלים בענייננו. באשר
 7 להוראותיו הפרוצדורליות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני - המסדירות את העברת קצבת
 8 הפנסיה לידי בן הזוג ישירות מקופת הפנסיה - נקבעה לחוק תחולה רטרואקטיבית מפורשת,
 9 לפיה הוא יחול גם לגבי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני שניתן לפני יום התחילה; בהתאם
 10 לעיקרון זה, גם בני זוג אשר ההליכים ביניהם הסתיימו בטרם הוחל החוק לחלוקת חסכון
 11 פנסיוני יכולים לפנות לרשום את פסק הדין בעניינם בקופת הפנסיה. הוראה זו אמנם אינה
 12 יכולה לחול ביחס להוראותיו המהותיות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני, שכן אין מחלוקת
 13 בין הצדדים כי לו היה ההליך ביניהם מסתיים טרם כניסתו של החוק לתוקף לא היה ניתן
 14 עוד לשנות מהקביעות שבו והמשיבה היתה זכאית לחלק בפנסיה המוקדמת של המערער, אף
 15 אם הפרישה המוקדמת היתה מטעמי בריאות. עם זאת, תחולה מרחיבה זו יש בה כדי להשליך
 16 על הוראותיו המהותיות של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני, ולהביא למסקנה כי כוונת
 17 המחוקק היתה להחיל את החוק גם על עניינם של בני זוג אשר ההליכים בעניינם היו תלויים
 18 ועומדים בעת כניסתו של החוק לתוקף. מסקנה זו עולה גם מתכלית החוק לחלוקת חסכון
 19 פנסיוני כפי שנקבעה בסעיף 1, שהיא **"לקבוע הסדרים בעניין חלוקה של חיסכון פנסיוני בין**
 20 **חוסך ובין בן זוגו לשעבר כפי שנקבעה בפסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני"** (סעיף 1 לחוק
 21 לחלוקת חסכון פנסיוני); דהיינו, המועד הקובע לתחולת החוק טמון בשאלה האם ניתן פסק
 22 דין אם לאו, ולחוק תהיה תחולה בכל מקרה בו עניינם של הצדדים עודנו תלוי ועומד.
 23
- 24 19. בית המשפט קמא קבע כי האמור אינו נכון בענייננו, שכן עניינם של הצדדים, למעשה, הוכרע
 25 בפסק הדין הראשון, וכל אשר נותר הינו הכרעה במנגנון הפרוצדורלי של החלוקה. לטעמי,
 26 השתלשלות ההליכים מלמדת, כי לא ניתן לומר כך. בפסק דינו הראשון של בית המשפט, מיום

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1 5.11.12, נקבע כי יתבצע איזון משאבים בין הצדדים וכי איזון זה יתבצע במועד גמילת
 2 הזכויות הפנסיוניות מבלי להתייחס באופן ספציפי לשאלת הפנסיה המוקדמת. על פסק דין
 3 זה ערערה המשיבה (עמ"ש 1606-01-13); הערעור עסק בעיקרו בנושאים אחרים, אולם בין
 4 היתר, עתרה המערערת שם שיקבע כי היא זכאית לחלק מהפנסיה של המערער גם אם יצא
 5 לפנסיה מוקדמת (סעיף 28(ה) לערעור). בסופו של יום הסכימו הצדדים כי "הערעור ידחה
 6 **בכל הסוגיות למעט בנושא של קביעת המנגנון לחישוב חלקה של המערערת בפנסיה של**
 7 **המשיב...**". מכאן - עצם איזון הנכסים בין המשיבה למערער נקבע ביום 5.11.12, אולם טיבה
 8 של זכות המשיבה בפנסיה של המערער לא הובררה, ועניין זה הוחזר לדיון בבית המשפט
 9 קמא. על כן, מאחר והיקף חלקה של המשיבה בפנסיה של המערער בכלל, וזכאותה לפנסיה
 10 מוקדמת בפרט, לא נקבעה בעת כניסתו של החוק לחלוקת חסכון פנסיוני לתוקף - לא ניתן
 11 לקבל את עמדת בית המשפט קמא, כי המדובר בהחלת החוק על זכות שכבר היתה קיימת.
 12 על כן, על עניינם של הצדדים חל החוק לחלוקת חסכון פנסיוני, בדומה לכל מקרה אחר בו
 13 מדובר היה בתיק תלוי ועומד במועד חלותו של החוק.

14 **טענות נוספות**
 15 20. טענה נוספת של המערער היתה, כי החלטת בית המשפט לפיה המשיבה תהא זכאית לפנסיה
 16 לפי משכורתו בעת הפרישה, ולא משכורתו בעת הפירוד, וכן ההחלטה כי המשיבה תהא
 17 זכאית לפירות שיצטברו בגין חלקה בכספים שהצטברו בביטוח המנהלים - מהווה חריגה
 18 מהסמכות שניתנה לבית המשפט קמא. לעמדתו, בהחלטה בעמ"ש 1606-01-13 הוסמך בית
 19 המשפט קמא לשנות מפסק הדין רק בכל הנוגע למנגנון החישוב הטכני של חלקה של המשיבה
 20 בפנסיה, ולא בכל הנוגע לזכויות מהותיות.
 21 עיקר ערעורו של המערער נוגע לטענה בדבר אי זכאותה של המשיבה לזכויות הפנסיה
 22 המוקדמת בשל הוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני; דהיינו, עיקר ערעורו של המערער
 23 מתבסס על הטענה כי היה על בית המשפט קמא לשנות באופן מהותי את זכויות הפנסיה של
 24 המשיבה, ולקבוע כי אינה זכאית לפנסיה המוקדמת. המערער אינו יכול בחלק אחד של
 25 ערעורו לבקש שינויים מהותיים בזכויות המשיבה ובחלק אחר של הערעור לטעון כי אין לבצע
 26 כל שינויים מהותיים בזכויות הפנסיה של הצדדים. עוד אוסיף, כי כפי שפירטתי לעיל, לטעמי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 בטענה זו אין ממש גם לגופה, שכן הדיון לא הוחזר לבית המשפט קמא לצורך תחשיב טכני
2 בלבד.
- 3
- 4 21. עוד טוען המערער, כי ההחלטות האמורות אף אינן עולות בקנה אחד עם הוראות סעיף 3
5 לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני, הקובע כדלהלן:
- 6 **"בן זוג לשעבר שניתן לגביו פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני ומתקיימים לגבי פסק הדין**
7 **התנאים כמפורט להלן, לפי העניין, רשאי להגיש לגוף המשלם בקשה לרשום ברישומיו את**
8 **פרטי פסק הדין:**
- 9 (1) **לגבי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני באמצעות צבירת זכויות, ולגבי פסק דין**
10 **לחלוקת חיסכון פנסיוני באמצעות צבירת כספים של חוסך שהוא גמלאי –**
- 11 (א) **אם החיסכון הפנסיוני הוא באמצעות קופת גמל לקצבה או באמצעות**
12 **צבירת זכויות לפי הסדר פנסיה תקציבית – נקבע בפסק הדין כי התקופה המשותפת**
13 **מסתיימת לא יאוחר ממועד הפירוד, וכן כי קצבת הפרישה תחולק בין החוסך ובין בן זוגו**
14 **לשעבר באופן שהשיעור להעברה יהיה שיעור קבע מסך קצבת הפרישה שהיתה משולמת**
15 **לחוסך אילולא ההעברה האמורה והשיעור האמור אינו עולה על מחצית מהשיעור המשותף;**
16 (...)
- 17 (2) **לגבי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני באמצעות צבירת כספים של חוסך שאינו**
18 **גמלאי – נקבע בפסק הדין כי היתרה הצבורה של החוסך תחולק בין החוסך ובין בן זוגו**
19 **לשעבר באופן שהשיעור להעברה לא יעלה על מחצית מסך יתרתו הצבורה במועד הפירוד**
20 **המחושבת לפי סעיף 6(ב), ויהיה אחיד למרכיבי התגמולים והפיצויים ביתרה הצבורה".**
- 21 טענה אחת של המערער בהתבסס על סעיף זה הינה, כי בעוד שסעיף 3 לחוק לחלוקת חסכון
22 פנסיוני מבהיר כי לא ניתן להעביר לבן הזוג לשעבר של החוסך יותר ממחצית משיעור הקצבה,
23 בית המשפט קמא קבע כי המשיבה תהא זכאית ל - 50% מהכספים שהצטברו בביטוח
24 המנהלים של המערער **"בתוספת הפירות שנצברו ויצטברו בגין חלקה"** (סעיף 20 לפסק הדין
25 של בית המשפט קמא), דהיינו יותר מ-50%. בטענה זו אין ממש, שכן באותה מידה שהכספים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 להם זכאית המשיבה יצברו פירות, כך הכספים שיוותרו בידי המערער יצברו פירות, ולכן
- 2 החלק לו זכאית המשיבה יותר מחצית בלבד מהכספים המשותפים.
- 3
- 4 הטענה הנוספת של המערער הינה שהקביעה לפיה הקצבה לה תזכה המערערת תתבסס על
- 5 קצבת הפרישה של המערער גם אם זו תתבסס על משכורת גבוהה יותר מזו שהשתכר בשנת
- 6 2009, מועד הקרע, חורגת מהוראת סעיף 3 לפיה **"התקופה המשותפת מסתיימת לא יאוחר**
- 7 **ממועד הפירוד"** בכך שהיא מעניקה למשיבה זכויות למועד עתידי. 'התקופה המשותפת', כפי
- 8 שמגדיר אותה סעיף 2 לחוק לחלוקת חסכון פנסיוני, הינה התקופה לגביה נקבע כי **"נצבר**
- 9 **במהלכה חיסכון פנסיוני המשותף לחוסך ולבן זוגו לשעבר"**. סעיף 3 בא לקבוע, כי תקופה זו
- 10 - בה החיסכון הפנסיוני אותם צוברים בני הזוג הינו משותף לשניהם - אינה יכולה להסתיים
- 11 מאוחר יותר ממועד הפירוד בין בני הזוג. לא ניתן לקבוע, לשם הדוגמא, כי על אף שבני הזוג
- 12 נפרדו לאחר 17 שנים משותפות, החסכון הפנסיוני המשותף יהיה של 19 שנים. הסעיף לא בא
- 13 לקבוע דבר באשר לגובה המשכורת עליה תתבסס הקצבה לה תהא זכאית בת הזוג של החוסך,
- 14 ועל כן הוא אינו נוגד את קביעת בית המשפט קמא לפיה הקצבה לה תהא זכאית המשיבה
- 15 תתבסס על גובה קצבת המערער, גם אם זו תהא ביחס למשכורת גבוהה מזו שהרוויח המערער
- 16 בעת הפירוד.
- 17
- 18 22. עוד טוען המערער, כי פסק הדין אינו מקנה סעד ממשי למשיבה שכן אם יצא המערער לפנסיה
- 19 מוקדמת, הסכום יועבר לו ישירות, והמשיבה לא תוכל לגבות את זכויותיה באמצעות
- 20 ההוצאה לפועל. לא ברור לי מדוע סבור המערער כי במידה ופסק הדין לא ירשם והסכומים
- 21 יועברו ישירות לידי, לא תוכל המשיבה לגבות את המגיע לה באמצעות ההוצאה לפועל;
- 22 משכך, אף בתמיהתו של המערער אין ממש.
- 23
- 24 23. סוף דבר, לו דעתי נשמעת, דין הערעור להתקבל בחלקו. יש לקבוע, כי המשיבה לא תהא
- 25 זכאית לחלק מקצבת הפרישה שתשולם למערער מקרן הפנסיה המקיפה מקפת הותיקה,
- 26 במידה וקצבה זו תשולם למערער בגין פרישה מוקדמת מפאת מצב בריאותי. במצב דברים
- 27 זה, זכאותה של המשיבה לחלק מקצבת הפרישה תחל רק מיום הגיעו של המערער לגיל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 הפרישה הסטטוטורית. ביתר הוראותיו של פסק דינו של בית המשפט קמא לא יחול כל שינוי
2 והערעור נדחה.
3 משחלק מהערעור התקבל וחלקו נדחה ובהיות החוק חוק חדש, אמליץ לחברי שלא לחייב
4 בהוצאות.

5

 שרה דברת, שופטת,
 ס. נשיא
 9

- 10
 11 **השופט א. ואגו:**
 12 בשאלה הפרשנית המרכזית, שבה עוסקת חוות דעתה המפורטת והמנומקת של חברתי, כב'
 13 האב"ד, אני מוצא עצמי חולק על דעתה.
 14 חברתי הגיעה למסקנה, כי הוראותיו המהותיות של החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני הינן
 15 הוראות מחייבות, שאין ניתן לסטות מהן ללא הסכמת שני בני הזוג. בשים לב לפרשנות
 16 הניתנת לסעיף 14(ב2), כהוראה מהותית, השוללת זכאות בן הזוג לשעבר בסכומי חיסכון
 17 פנסיוני המגיעים לחוסך בשל פרישה מוקדמת מסיבות בריאותיות, קבעה חברתי, כי אין
 18 המשיבה זכאית לחלק מהפנסיה התקציבית של המערער בנסיבות כאלה (סעיף 17 לחוות
 19 הדעת). לשיטה זו - שלילת הזכאות, ובשונה מהדין שנהג עד לחקיקת החוק, מתחייבת, בין
 20 שפסק הדין לחלוקת החיסכון הפנסיוני נרשם לפי סעיף 4 של החוק, ובין אם לאו.
 21
 22 הנימוקים שהובילו את כב' האב"ד למסקנה זו הם נכוחים, ולמען האמת - אף משכנעים. בין
 23 השאר, הצביעה חברתי הנכבדה על כך, שכוונת המחוקק, כמשתקף מדברי ההסבר להצעת
 24 החוק, הייתה, ככל הנראה, לחולל שינוי מהותי בדין שנהג, ולפיו, מכוח ההלכה הפסוקה, בן
 25 זוג שלעבר זכאי היה לחלקו בקצבת פנסיה מוקדמת, בין אם גמלה הזכאות שלו על רקע מצב
 26 בריאותי, בין אם לאו, והכוונה הייתה לשלול הזכאות במקרה של פרישה מוקדמת מסיבה
 27 בריאותית. זאת - מתוך התפיסה, שבמקרה כזה, הפנסיה המוקדמת היא תחליף לשכר
 28 העבודה שהיה משתלם עד גיל הפרישה, שכר שמתוכו, וכשלעצמו, לא הייתה קמה זכות
 29 כלשהי לבן הזוג לשעבר.
 30 עוד הצביעה חברתי על כך, שאם לא תתפרש הוראת סעיף 14(ב2) כהוראה קוגנטית וככזו
 31 המסדירה את הזכות המהותית של בן הזוג לשעבר (למעט באם בני הזוג מסכימים על הסדר
 32 כולל שמחוץ לגדרי החוק, לפי סעיף 29(ב)), התוצאה תהיה, שבידי בן הזוג לשעבר תופקד
 33 ההכרעה ביחס להיקף זכותו. אם יבחר לרשום את פסק הדין, ויחולו ההסדרים שמכות החוק
 34

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 11-15-46860

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 - לא יזכה לכספי פנסיה מוקדמת מסיבות בריאות. אם יימנע מרישום הפסק - יכול וייהנה
2 מזכאות לחלק מכספים אלה. חברתי, ובצדק, מצביעה על הקושי שבכך.
3
4 ברם, ואף שאין לכחד, שאפשר שכוונת המחוקק הייתה להסדיר את הזכות המהותית באורח
5 קוגנטי, ולמרות התמיהה בכך שהאכסניה שנבחרה היא בדבר חקיקה, שעיקרו ותכליתו
6 יצירת הסדרי יישום ואכיפה נוחים לחלוקת חיסכון פנסיוני מכוח פסק דין, דעתי היא, שלא
7 זו התוצאה שהושגה, בסופו של יום, וכי פרשנותו, ואף פשט לשונו של החוק, כפי נוסחו היום,
8 אינם מאפשרים מסקנה מעין זו.
9
10 לטעמי, כדי להשיג תוצאה זו, שאליה הגיעה חברתי, ולהלום את כוונת המחוקק, כפי ראייתה
11 אותה, יש לשנות את החקיקה, כפי ניסוחה הנוכחי. איני רואה דרך פרשנית להגיע לכך. אבאר
12 להלן את עמדתי.
13
14 החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו מעיד על עצמו, כאמור בסעיף 1, כי מטרתו
15 לקבוע "הסדרים בעניין חלוקה של חיסכון פנסיוני בין חוסך ובין בן זוגו לשעבר כפי שנקבעה
16 בפסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני באמצעות גוף משלם". מטרה זו אוצלת על כל ההוראות
17 הפרטניות שבהמשך, וממנה אנו למדים, שתכלית ההסדר החקוק היא ליישם את פסק הדין
18 שניתן בין בני הזוג, ושמן הסתם, הוראותיו המהותיות יתאמו את הדין וההלכה הפסוקה
19 לנדון, ולהביא לביצועו ולאכיפתו היעילים של פסק אשר כזה, כל אימת שהחיסכון הפנסיוני
20 מועבר באמצעות "גוף משלם". אני מסכים, לפיכך, עם קביעתה של כב' השופטת קמא,
21 בפסקה 15 של פסק הדין נשוא הערעור, כי אין לראות בחוק החדש כמשנה מהוראות הדין
22 וההלכה הפסוקה ביחס למשטר איוון המשאבים בין בני זוג, ולרבות ביחס לזכויות פנסיה
23 בעת פרישה מוקדמת, וכי, כדברי בימ"ש קמא: "החוק נועד בעיקרו של דבר להקל על מימוש
24 הזכות ולא לעצב מחדש את היקף הזכות".
25
26 עוד סבור אני, כי לשונו הברורה של סעיף 3 של החוק, מייחדת את הזכות להחליט באם יוגש
27 פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני לרישום אצל הגוף המשלם, לבן הזוג לשעבר ולו בלבד. אם
28 בחר לעשות כן, והגוף המשלם רשם ברישומיו הערה, לפי סעיף 4(א), אזי, לצד היתרונות
29 וההקלות באכיפת הפסק וביישומו, הנצמחות לבן הזוג לשעבר מהחלת החוק והסדריו על
30 חלוקת החיסכון הפנסיוני, הוא מוכפף למכלול הוראותיו כמקשה אחת. בכלל זה, ולטעמי -
31 רק אם בחר בן הזוג לשעבר באופציה של הגשת בקשה לרישום הפסק אצל הגוף המשלם -
32 אזי, אכן, נמנעת ממנו ההיתכנות להיפרע במישרין מהגוף המשלם, כל סכום העשוי להגיע לו,
33 מכוח הפסק והדין המהותי שעליו הוא נסמך, ככל שעילת התשלום היא פרישה בשל מצב
34 בריאות לקוי, וזאת בהתאם למגבלות של סעיף 14(ב). הגריעה אינה מהזכות המהותית, כי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1 אם, אך ורק, מאפשרות יישומה באמצעות הגוף המשלם. ודוק - סעיף 14(ב)2, המתייחס
2 לפרישה מוקדמת של גמלאי מעבודה בשל מצב בריאות לקוי, בהסדר פנסיה תקציבית, כפי
3 עניינם של הצדדים דכאן, קובע, כי הסכום, שאלמלא כן היה מגיע לבן הזוג לשעבר, "לא
4 יועבר". צמד המילים "לא יועבר" צריך להתפרש כפשוטו - הגוף המשלם לא יעביר, פיסית,
5 את הכספים לבן הזוג לשעבר, ומן הסתם - יעבירם לחוסך הזכאי להם. החסם בפני העברת
6 כספים בעין למאן דהוא, אינה זהה לעיגון שלילה מהותית של הזכאות לכספים אלה. בן הזוג
7 לשעבר אינו נהנה ממנגנון ההעברה הישיר, שבו הגוף המשלם הופך לבעל דברו ולמי שאמון
8 על התשלום, ללא זיקה לרצונו ולפעולותיו של החוסך, אולם, ככל שזכאותו המהותית,
9 לכספים או לחלקם, קיימת ומעוגנת בפסק דין תקף - אין הוא מנוע מלגבות המגיע לו
10 באמצעים אחרים שהדין מעמיד לרשותו, ושאינם נשוא ההסדרים בחוק שבו עסקינן.
11
12 לטעמי, משמעותו של סעיף "איסור התניה" - סעיף 29(א) של החוק, היא בכך, שבני הזוג
13 כפופים להוראות החוק, כמקשה אחת, ללא אפשרות להחריג הימנו הוראה זו או אחרת,
14 ואולם, עצם החלתו של החוק עליהם, ועל יישום הפסק שניתן בעניינם, מותנית, כמבואר
15 לעיל, בכך, שבן הזוג לשעבר בחר באותה "בחירה אסטרטגית", על יתרוונתיה ועל מגבלותיה,
16 כגון זו שבסעיף 14(ב), והחליט להגיש בקשה לרישום פסק הדין אצל הגוף המשלם. בחירה,
17 שכאמור, נתונה לשיקולו הוא, ושמימושה, כמובן, תלוי בכך שהתקיימו באותו פסק דין
18 התנאים המפורטים בסעיף 3 של החוק.
19
20 אחר דברים אלה, עיינתי בחוות דעתו של חברי, השופט י. עדן, אשר צירף דעתו לזו של כב'
21 האב"ד, והוסיף נימוקים משלו. מדעתי שלי - לא שיניתי, אף למקרא עמדתו הסדורה
22 והבהירה של חברי, ואטעים, כי אין בידי לקבל את הפתרון הפרשני שחברי מציע להסביר את
23 השימוש שנעשה בסעיף 14(ב)2 בניסוח, הטכני לחלוטין, על פניו, שלפיו החיסכון הפנסיוני
24 "לא יועבר" במקרה של פרישה מוקדמת בריאותית. חברי גורס, שלו ההוראה הייתה מיועדת
25 אך לגוף המשלם, היה נעשה שימוש בתיבה "לא יעביר". אתקשה לקבל, שניסוח "טכני" זה,
26 והדקות הלשונית דנו, מגלמים את ההבחנה בין שינוי דין מהותי וקביעת זכויות קוגנטית
27 ביחסי בני זוג המתגרשים, לבין הוראה טכנית והסדרתית גרידא.
28
29 להבנתי - טעמי יצירת ההסדר החקוק הקוגנטי שבחוק, לצד האפשרות להכיר בהסדר חלופי
30 מוסכם, אף שאינו תואם את הוראותיו של החוק, ובלבד שחלוקת הכספים אינה נעשית
31 באמצעות גוף משלם, לא נועדה לנסות ולייצר משטר איזון זכויות מהותי חדש או שונה, כי
32 אם למנוע הכבדה בלתי מידתית ומסרבלת על הגופים המשלמים, ככל שנאלצים היו לרשום
33 לפנייהם וליישם הסדרים פרטניים רבים ושונים ולפעול על פיהם בכל מקרה נתון באופן
34 נקודתי. המחוקק חפץ, לעמדתו, לאפשר לגופים המשלמים להתמודד עם יישום ההוראות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1 היוצרות ממשק ישיר בינם לבין בן הזוג לשעבר, באופן שיהיה סדור ונוח ככל הניתן, ולעגן
2 דפוס, אפילו "שבלוני" ו"נוסחתי" ליישום חובת ההעברה הישירה שהחוק כופה על גופים
3 אלה. מובן, שקביעת אותן "שבלונות" או "נוסחאות", נעשית בהתאם למה שנתפס כנורמה
4 מהותית רצויה וראויה, בעיני נסח החוק, ומהרציונלים שפורטו בהצעת החוק, וכפי שחבריי
5 הציגום. עדיין - אין בכך כדי ליצור נורמה מהותית מחייבת ומשנת דין נוהג, במישור הרחב
6 יותר של הסדרי איזון הזכויות והמשאבים של בני זוג שדרכיהם נפרדו.

7
8 לו תישמע דעתי, נורה, לפיכך, על דחיית הערעור בנקודה זו, ונקיים את פסיקתו של בימ"ש
9 קמא, ולפיה, המשיבה תהיה זכאית לחלק מקצבת הפרישה של המערער, בין אם יפרוש בגיל
10 הפרישה הסטטוטורי, ובין אם קודם לכן. ככל שהמשיבה תבחר להגיש בקשה לרישום פסק
11 הדין קמא, לא תהיה זכאית להעברת כספי פנסיה של המערער, בתרחיש של פרישה מוקדמת
12 מטעמי בריאות, מאת הגוף המשלם הרלוונטי.

13
14 ביתר העניינים שנדונו בפנינו, אני מסכים עם האמור בפסק דינה של כב' האב"ד, לרבות
15 בשאלת התחולה הרטרואקטיבית וביחס למשכורת הקובעת לצורך החישובים.

16
17 עוד מסכים אני, כי, בין שנחליט כדעת האב"ד, בסופו של יום, ובין אם תאומץ עמדתי בשאלת
18 הליבה דלעיל, שלא נחייב מי מהצדדים בהוצאות בערכאתנו.

19
20

26 אריאל ואגו, שופט

27

28

29

השופט י. עדן:

30

1. דעתי כדעת כב' ס. הנשיא השופטת ש. דברת, אני מסכים לנימוקיה ולמסקנתה ואוסיף את

31

הדברים הבאים.

32

33

המחלוקת הינה בשאלה הפרשנית הרחבה של החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו,

34

התשע"ד – 2014 (החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני), ולא אך בפרשנות סעיף 14(ב)(2) לו.

35

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1 שאלות הקוגנטיות, פרוצדורה או מהות והתוצאה האופרטיבית של אי ביצוע רישום פסק דין על פי
2 סעיף 3 לחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני, משליכות על כלל הוראות החוק ויישומן, ובתוך כך גם על
3 פרשנות סעיף 14(ב)(2) העוסק בשאלת פרישה מעבודה בשל מצב בריאותי לקוי, בהסדר פנייה
4 תקציבית.

5
6 מטרת החוק כפי שהוגדרה בסעיף 1 לו איננה הבסיס היחיד לפרשנות הוראותיו, הוראות סעיפי החוק
7 ומשמעותן צריכות לקבל את המשקל המרכזי, וסעיף המטרה מקומו במצב דברים בו קיימות
8 פרשנויות אפשריות שונות.

9
10 2. סעיף 28 לחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני קובע:

11
12 **"אין בהוראות חוק זה וכן בהוראות פרק ה' כפי שהוחלו בהסכם המאמץ**
13 **את חוק הגמלאות כדי לגרוע מהוראות כל דין לעניין חלוקה בין בני זוג של**
14 **תשלומים בשל פרישה מעבודה אשר לא נקבעו לגביהם הוראות לפי**
15 **פרקים ג', ד' או ה', לרבות תשלומים כאמור בשל פרישה מעבודה**
16 **הממומנים בידי המעסיק".**
17

18 מהלאו האמור בסעיף 28 לומדים על ההן. סעיף 28 קובע כי אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות
19 כל דין לעניין חלוקה בין בני זוג של תשלומים בשל פרישה מהעבודה, ואולם, הוראה כללית זו מסויגת
20 בסיפא לסעיף, אשר קובע כי הרישא חל ביחס לתשלומים בשל פרישה מעבודה אשר לא נקבעו לגביהם
21 הוראות לפי פרקים ג', ד' או ה'. דהיינו, בהוראות פרקים ג', ד' או ה' ביחס לתשלומים בשל פרישה
22 מעבודה, יש כדי לגרוע מהוראות כל דין לעניין חלוקה בין בני זוג של תשלומים בשל פרישה מעבודה.
23 הוראות פרקים אלו גוברות על הוראת כל דין, מהותי או פרוצדוראלי.

24
25 משמתוספת לכך הוראת סעיף 29 לחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני הקובעת איסור התניה על הוראות
26 החוק, אלא אם הסכימו על כך בני הזוג (שני בני הזוג במשמע), הרי שהמסקנה הברורה הינה שהחוק
27 לחלוקת חיסכון פנסיוני קובע הסדרים מהותיים בלתי ניתנים להתניה על ידי אף אחד מהצדדים,
28 למעט מקום בו קיימת הסכמה של שניהם.

29
30 3. בסעיף 3 לחוק נקבע כי בן הזוג לשעבר אשר ניתן לגביו פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני **רשאי**
31 להגיש בקשה לגוף המשלם לרשום ברישומיו את פסק הדין. כפועל יוצא מכך חלות ההוראות
32 המחייבות העברת התשלומים ע"י הגוף המשלם ישירות אל בן הזוג לשעבר, כאמור בחוק.

33
34 העובדה שהמחוקק בחר להשתמש במונח **"רשאי"** אין משמעותה כי קיימת דרך אחרת לגביית החלק
35 בחיסכון הפנסיוני לו זכאי בן הזוג לשעבר. כך גם כל מי שניתן לזכותו כל פסק דין כספי **"רשאי"**
36 לנקוט בהליך שנקבע בדין למימושו של אותו פסק דין.
37

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 החלופה אשר הותיר החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני, להעברת תשלום ישירות מהגוף המשלם, הינה
2 האפשרות להסכמה של שני בני הזוג על חלוקת החיסכון הפנסיוני שלא בהתאם לחוק זה, זאת כאמור
3 בסעיף 29(ב).
- 4 אף אחד משני בני הזוג אינו יכול על דעת עצמו להתנות על הוראות החוק. לא המהותיות ולא
5 הפרוצדוראליות. סעיף 29(א) לחוק קובע מפורשות איסור התנייה על הוראותיו ואינו מסייג את
6 הקוגנטיות להוראה מסויימת אלא מתייחס לכלל ההוראות.
- 7
8 האפשרות היחידה להתנות על הוראות החוק נקבעה בסעיף 29(ב) – בהסכמה. נדרשת הסכמה
9 משותפת של שני בני הזוג. משמעות הסכמה שכזו הינה כי **"...חלוקה כאמור לא תיעשה באמצעות**
10 **גוף משלם ולא יחולו לגביה ההוראות לפי חוק זה"**.
- 11
12 4. הוראת סעיף 14(א) לחוק הקובעת העברת חלק מקצבת הפרישה של גמלאי לבן הזוג לשעבר,
13 מצויה בפרק ד' לחוק, אשר על פי סעיף 28 לחוק, גובר על הוראות כל דין ביחס לחלוקת חיסכון פנסיוני
14 בין בני זוג.
- 15
16 הוראת סעיף 14(א) לחוק חלה כאשר נרשמה הערה לפי סעיף 4, והמחלוקת הפרשנית קשורה
17 למשמעות האופרטיבית של אי רישום הערה.
- 18
19 משבחר בן הזוג לשעבר שלא לנקוט בפרוצדורת הרישום אצל הגוף המשלם, אשר משמעותה כי הגוף
20 המשלם יעביר אליו ישירות את חלקו בחיסכון הפנסיוני, קמה השאלה האם קיימת לו האפשרות
21 לגבות את חלקו בחיסכון הפנסיוני באופן אחר, במסגרת הליכי הוצל"פ, או שמא לא נותרה אפשרות
22 זו לגביית סכום זה אשר נפסק בפסק דין.
- 23
24 פרשנות ההוראות המפורטות לעיל, מביאה למסקנה בדבר שלילת אפשרות חלופית לגביית החלק
25 בחיסכון הפנסיוני אשר נפסק לזכות בן הזוג לשעבר בהליכי הוצל"פ. זאת לאור הקוגנטיות המפורטת
26 לעיל, לאור מטרת החוק המוגדרת בסעיף 1 לו, ולאור כך שאין לאפשר מצב בו בחירת דרך המימוש
27 של פסק דין תאפשר שינוי מהותי של הזכויות שנקבעו בו.
- 28
29 הוראות החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני כוללות פירוט של מועדים לתשלום, אופן חישוב, והוראות
30 רבות שאינן אך טכניות, אלא קיימות להן משמעויות כספיות, ומובן כי שלילת כל ההוראות הללו,
31 והליך גבייה אחר לחלוטין, יביאו לתוצאה כספית שונה. זאת לא רק ביחס לסעיף 14(ב)(2) לחוק, אלא
32 גם ביחס לשורת ההוראות המתייחסות לתשלום אשר מעביר הגוף המשלם לבן הזוג לשעבר.
- 33
34 החוסך של החיסכון הפנסיוני אשר ניתן כנגדו פסק דין לחלוקת החיסכון אינו רשאי להתנגד לביצוע
35 רישום של פסק הדין אצל הגוף המשלם והעברת התשלומים ישירות מהגוף המשלם, ומנגד בן הזוג
36 לשעבר אינו רשאי לנקוט בהליך אחר של ביצוע פסק הדין ביחס לחלוקת חיסכון פנסיוני.
- 37

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1
2 פרשנות אחרת להוראות החוק משמעותה כי בכל מקרה בו יינתן פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני,
3 יהיה על בן הזוג לשעבר לערוך חישוב אריתמטי של תוצאת ביצוע פסק הדין בדרך הקבועה בחוק
4 לחלוקת חיסכון פנסיוני, אל מול תוצאת ביצוע פסק הדין בהליך הוצאה לפועל, ומובן כי הבחירה תהא
5 באותו הליך אשר יכול להניב תוצאה כספית גבוהה יותר, ומכאן, נמצאנו בחוסר ידיעה מהי תוצאתו
6 הכספית האופרטיבית של פסק הדין, שכן תלויה היא בדרך בה ינקוט בן הזוג לשעבר.
7
8 מצב דברים בו תוצאת פסק הדין תלויה בזוכה, אינה בבחינת פרשנות אפשרית של הוראות החוק.
9
10 5. מכאן להוראת סעיף 14(ב)(2) המצויה במחלוקת, אשר על פיה כאשר מדובר בחיסכון פנסיוני
11 באמצעות צבירת זכויות לפי הסדר פנסיה תקציבית, במקרה שבו הפרישה מהעבודה היתה בשל מצב
12 בריאותי לקוי, "לא יועבר" לבן הזוג לשעבר החלק מהחיסכון הפנסיוני, אלא לאחר הגיע החוסך לגיל
13 פרישת חובה (ס"ק 14(ב)(2)(א)) או גיל כאמור בס"א 14(ב)(2)(ב) המתייחס לגיל שונה על פי הסדר
14 החיסכון.
15
16 הוראה זו אינה אך קוגנטית, אלא שאף קובעת היא הוראות מהותיות ביחס לחלוקה בין בני זוג של
17 תשלומים בגין פרישה מעבודה. אין מדובר בהוראה פרוצדוראלית, ופסק הדין אינו יכול להיות בניגוד
18 לה.
19
20 התוצאה השונה אשר היתה מתקבלת אילו נותרה אפשרות לגבות מהחוסך את פסק הדין בהליך אחר,
21 באה לידי ביטוי משמעותי בנסיבות סעיף 14(ב)(2) לחוק כאשר הפרישה הינה בשל מצב בריאות לקוי.
22
23 מדובר בהפרש משמעותי ומהותי אשר יכול היה לנבוע מהליך אחר בו היה נוקט בן הזוג לשעבר, ונוצר
24 היה מצב בו כאשר גם לאחר שניתן פסק דין, נותרות שתי אפשרויות, והסכום אשר יקבל בן הזוג
25 לשעבר ישתנה באופן משמעותי בהתאם להליך בו ינקוט. נקיטת הליך של רישום פסק הדין אצל הגוף
26 המשלם אינה מאפשרת קבלת חלק מהקצבה האמורה, ומנגד, אי ביצוע הרישום יכול היה לאפשר
27 זאת. אינני מוצא כי תוצאה שכזו יכולה להיות בבחינת פרשנות סבירה של החוק.
28
29 6. ביחס למונח "לא יועבר", לגישת כב' השופט א. ואגו יש לפרשו כפשוטו, במובן זה שהגוף
30 המשלם לא יעביר את הכספים, ומכאן שאין בכך כדי שלילה מהותית של הזכאות להם. פרשנותי
31 לצמד המילים האמור כפשוטו, שונה.
32
33 "לא יועבר" הינו ביטוי אשר כפשוטו אינו מתייחס אך לגוף המשלם. אילו היה מדובר אך בהוראה
34 נקודתית אל הגוף המשלם על כי לא יעביר הוא את הכספים לבן הזוג לשעבר, הרי שהביטוי אשר היה
35 על המחוקק לעשות בו שימוש הינו "לא יעביר".
36

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 ואולם, סעיף 14(ב)(2) עושה שימוש בביטוי "לא יועבר", שזהו ביטוי כללי לאיסור העברה. זוהי קביעה
2 כללית על כי הסכום האמור "לא יועבר". לא בהליך אשר תחילתו ברישום הערה, כאמור בחוק, ולא
3 בכל הליך אחר.
4
5 7. בדו"ח הוועדה לחלוקת חיטון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו (2010) התייחסות למצב המשפטי
6 אשר היה קיים, לקשיים העולים ממנו, בפרט לאור חקיקה האוסרת על עבירות החיטון הפנסיוני (ר'
7 פרק רביעי עמ' 27-30 לדו"ח). הדו"ח הציע את דרכו לפתרון לקשיים האמורים, ולצד זאת, גם
8 התייחסות מהותית לכספי פנסיה במקרים של פרישה מוקדמת, הן לאור נכות והן לאור פרישה
9 מוקדמת מסיבות אחרות. בשניהם ראתה הוועדה כתחליף שכן לעובד ולא כקצבת פרישה, והמליצה
10 כי חלוקת קצבת הפרישה תחל רק החל מגיל הפרישה הקבוע בחוק, וכי בכל מקרה של פרישה
11 מוקדמת, בין מסיבה בריאותית ובין מסיבה אחרת, תיוחס הקצבה עד לגיל הפרישה הקבוע בחוק,
12 לחוסך בלבד.
13
14 בחוק לחלוקת חיטון פנסיוני לא קיבל המחוקק את מלוא המלצת הוועדה, וערך הפרדה בין פרישה
15 לפנסיה מוקדמת בשל מצב בריאותי לקוי, לבין פרישה לפנסיה מוקדמת מכל סיבה אחרת.
16
17 המלצת הוועדה התקבלה בחלקה, כך שרק ביחס לפרישה מעבודה בשל מצב בריאותי לקוי נקבע כי
18 לא יועבר סכום הקצבה, אלא אך לאחר שהגיע הגמלאי לגיל פרישת חובה.
19
20 המשמעות של פרשנות לפיה בן הזוג לשעבר רשאי לגבות חלק מכספי הפנסיה המוקדמת אשר נובעת
21 ממצב בריאותי לקוי, בהליך נפרד שלא על פי החוק לחלוקת חיטון פנסיוני, הינה למעשה שלילה של
22 ההוראה המהותית אשר נקבעה בסעיף 14(ב)(2) לחוק, והנובעת מהגישה לפיה תשלום זה מהווה
23 תחליף לשכר ולא בבחינת פנסיה.
24
25 המחוקק בחר לראות בתשלומים הקשורים ונובעים ממצב בריאותי, ממועד הפרישה בשל המצב
26 הבריאותי ועד לגיל פרישת החובה, כתשלומים אשר הינם בבחינת תחליף לשכר. לכך יש לתת ביטוי
27 בפרשנות החוק, במובן זה שהוראת סעיף 14(ב)(2) תפורש כהוראה מהותית, אשר אינה ניתנת להתניה,
28 ואשר לא ניתן לאפשר חלופה של אופן גביית כספים אלו בהליך אחר, בניגוד לחוק.
29
30 אפנה לדברי ההסבר להצעת החוק לחלוקת חיטון פנסיוני (הצעות חוק 635, 5.12.2011, 172 בעמ'
31 191), מהם עולה כי זהו העיקרון אשר עמד בבסיס חקיקת סעיף 14(ב)(2):
32

33 "לעומת זאת, בהסדר פנסיה תקציבית במקרה של יציאה מוקדמת
34 לפנסיה בשל מצב בריאות לקוי, יש להבחין בין תקופת העבודה שבה
35 הקצבה מהווה תחליף לשכר לבין התקופה שבה העובד היה האמור
36 לפרוש בשל גילו. לפיכך, מוצע לקבוע כי עד למועד שבו יגיע החוסך לגיל
37 פרישת חובה תשלום קצבת הפרישה בשל מצב בריאות לקוי במלואה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

- 1 לחוסך בלבד, ואולם לאחר הגיע החוסך לגיל פרישת חובה היא תחולק
2 בהתאם לכללים הרגילים".
- 3
- 4 הוראת סעיף 14(ב)2 לחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני משנה את הדין המהותי ביחס לחלוקה בין בני
5 זוג של תשלומים בשל פרישה מעבודה. הוראה זו משנה את דיני איזון המשאבים בין בני זוג, ככל
6 שהיתה בעבר פרשנות אחרת לדינים אלו בענין זה, ולאור סעיף 28 לחוק, גוברת על הוראות חוק יחסי
7 ממון בין בני זוג, התש"ג – 1973.
- 8
- 9 השינוי בדין המהותי אינו מאפשר פסיקה המקנה זכויות מהותיות בניגוד לו.
- 10
- 11 8. מכל האמור, החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני כולל הוראות מהותיות בדיני איזון המשאבים
12 בין בני זוג ביחס לחיסכון פנסיוני, הוראות פרוצדוראליות חדשות, והליכי מימוש של זכויות שנקבעות
13 בפסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני.
- 14
- 15 החוק אינו מאפשר התניית מי מהצדדים בנפרד על הוראותיו, והתניה תוכל להיות רק בהסכמת שני
16 בני הזוג. לבן הזוג לשעבר כמו גם לחוסך (כהגדרתם בחוק) אין אפשרות בחירה של אופן גביית החלק
17 אשר נפסק לזכות בן הזוג לשעבר, ולא עומדת אפשרות נקיטת הליכים אחרים למימוש, אלא אך
18 בכפוף לחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני.
- 19
- 20 ביחס לתחולה הרטרואקטיבית - על פני הדברים לא קיימת מחלוקת, אולם, הפרשנות לפיה חלק
21 מהוראות החוק מהותיות ומחייבות גם במסגרת איזון המשאבים, משליכה על התוצאה. ההוראות
22 המהותיות וביניהן הוראת סעיף 14(ב)2 אינן רטרואקטיביות, והן חלות אך על הליכים בהם טרם
23 ניתן פסק דין, ומהמועד האמור בחוק והלאה. שאר ההוראות חלות, כאמור בחוק, גם על פסקי דין
24 שכבר ניתנו.
- 25
- 26 משהליך בבית משפט קמא טרם הסתיים עת נכנס החוק לתוקפו, הרי שהקביעות המהותיות שבפסק
27 הדין צריכות היו להיות בהתאם לשינוי בדין.
- 28
- 29 9. מכל האמור, אצרף דעתי לחוות דעתה של כב' ס. הנשיא השופטת ש. דברת ולמסקנתה, לפיה
30 דין הערעור להתקבל בחלקו כאמור. כך גם ביחס לאי חיוב מי מהצדדים בהוצאות בערכאה זו.
- 31
- 32

יואל עדן, שופט

33

34

35

36

37

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 46860-11-15

בפני: כב' השופטת שרה דברת - אב"ד, ס. נשיא

כב' השופט אריאל ואגו

כב' השופט יואל עדן

1

2 הוחלט, כאמור, בפסק דינה של השופטת דברת. הערבון שהופקד ע"י המערער יוחזר לו באמצעות

3

ב"כ.

4

5

ניתן היום, ט' אייר תשע"ו, 17 מאי 2016, בהעדר הצדדים.

6

יואל עדן, שופט

אריאל ואגו, שופט

שרה דברת, שופטת,
ס.נשיא

7